

- * Gegužės 6 d. – pirmasis mėnesio šeštadienis:
  - 18 val. Šv. Mišios padėkos intencija ir už geradarius.
- * Gegužės 7 d. – pirmasis mėnesio sekmadienis ir Motinos Diena:
  - 9 val. Sudėtinės Šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas.
  - 12 val. Sudėtinės Šv. Mišios už gyvas motinas. Po Šv. Mišių – Švč. M. Marijos litanija.
  - 18 val. Šv. Mišios už mirusias motinas.
  - Po Šv. Mišių bus teikiamas palaiminimas motinoms.
  - Nuo Motinos Dienos, visą gegužės mėnesį, vakaro Šv. Mišios aukojamos už gyvas ir mirusias motinas aukojusiųjų intencijomis.
- * Gegužės 13 d. – Fatimos Švč. M. Marijos minėjimas (100-osios apsisireiškimo metinės).
- * Gegužės 14 d. – Šv. apaštalo Motiejaus šventė.
- * Gegužės 19 d. – 18 val. Šv. Mišiose melsimės už kun. Algirdą Juozą Pasilauską.
- * Gegužės 26 – birželio 4 d. – Laukiant Sekminių, vakaro Šv. Mišiose pradėdame maldų į Šv. Dvasią devindienį.
- * Gegužės 28 d. – Viešpaties žengimo į dangų iškilmė – Šeštinės ir Švč. M. Marijos Apsilankymo šventės Tituliniai atleidai.
  - 9 val. – Šv. Mišiose bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas.
  - 12 val. Vaikų Pirmoji Šv. Komunija.
- * Gegužės 31 d. – Švč. M. Marijos Apsilankymo šventė.
- * Nuo Birželio 1 d. – birželinės pamaldos skirtos Švč. Jėzaus Širdies garbei. Visus kviečiame jose dalyvauti.
  - Po vakaro Šv. Mišių adoruojant Švč. Sakramentą giedama Švč. Jėzaus Širdies litanija ir kalbamas Žmonijos pasiaukojimo Švč. Jėzaus Širdžiai aktas, bei palaiminimas Švč. Sakramentu.
- * Birželio 4 d. – Šventosios Dvasios atsiuntimo iškilmė – Sekminės ir Tėvo diena.
  - Suteikiami visuotiniai atleidai tikinčiajam, kuris bažnyčioje ar koplyčioje pamaldžiai dalyvauja pamaldose, kurių metu giedamas ar kalbamas himnas „O Dvasia, Viešpatie, nuženk“.
  - 9 val. Sudėtinės Šv. Mišios už gyvus ir mirusius tėvus.
  - 12 val. Sudėtinės Šv. Mišios už gyvus tėvus.
  - 9 ir 12 val. Šv. Mišiose vaikų Pirmoji Komunija. Melsimės už vaikus.
  - 18 val. Šv. Mišios už mirusius tėvus.
  - Po Šv. Mišių bus teikiamas palaiminimas tėvams.
  - Nuo Tėvo Dienos dvi savaites (4–18 d.) 18 val. bus aukojamos sudėtinės Šv. Mišios už gyvus ir mirusius tėvus.

SEK MANE!

2017 GEGUŽĖ NR. 5 (54)

<http://www.vilkaviskioparapija.lt>

KELIONĖ SU TEOFILIUMI

15 KALĖJIMO VELYKŲ

Velykų rytas daug kam primena tris kart aplink bažnyčią einamą procesiją, varpų gaudesį, pakilią giesmių nuotaiką... Džiaugsmas kyla iš evangelinės žinios apie prisikėlusį Kristų ir apaštalų susitikimus su Prisikėlusiuoju. Velykos tikrai yra džiaugsmingos, bet nebūna Velykų be Didžiojo penktadienio – Jėzaus mirties – ir be Didžiojo šeštadienio – Dievo tylos – dienos. Per tai einame į Prisikėlimą. O kaip jaučiasi žmonės, kurie Prisikėlimą švenčia jausdami mirties alsavimą?

Tokia Velykų patirtis buvo labai artima garbingajam arkivyskupui Teofilui Matulioniui. Praleidęs beveik šešiolika metų kalėjimuose ir lageriuose, jis penkiolika savo gyvenimo Velykų šventė nelaisvėje. Pirmosios Velykos buvo „įkalintos“ pačiomis nepalankiausiomis aplinkybėmis. 1923 m. Peterburge buvo suimtas vysk. Janas Cie-

plakas su kunigais, tarp jų ir kun. Teofilus. Suimtieji išvežti į Maskvą tardymų, kurie vyko per gavėnią, o teismo nuosprendis paskelbtas Verbų sekmadienį, trečią valandą nakties. Pačia griežčiausia – mirties – bausme už ryšių su Vatikanu palaikymą buvo nuteistas Mogiliovo arkivyskupijos generalvikaras prel. Konstanty Budkiewiczzius. Prieš nuosprendį jam buvo sudarytos sąlygos ir siūloma pasitraukti į užsienį, bet jis pasirinko likti su ganomaisiais.

Po nuosprendžio visi kunigai buvo įkalinti toje pačioje kameroje su mirties įvykdymo laukiančiu prel. Budkiewiczziumi. Jis elgėsi taip, tarsi jam nieko nebuvo atsitikę. Kuomet vienas iš kunigų kameroje pradėjo pokalbį apie pasiruošimą mirčiai, prelatas atsakė, jog jis visiškai ramus ir tam pasiruošęs. Nors su ašaromis akyse, bet nepaprastai pasitikėdamas Viešpaties valia, myriop

nuteistasis paliudijo kameros draugams tvirtą tikėjimą prisikėlimu. Jo žodžius girdėjo ir toje pačioje kameroje kalėjęs kun. Teofilus. Taip slinko Didžiosios savaitės dienos.

Didįjį šeštadienį prel. Konstanty buvo atskirtas ir perkeltas į vienutę, o tai reiškė, kad artėja bausmės įvykdymas. Kuomet visose pasaulio bažnyčiose buvo skaitomi Evangelijos žodžiai: „Pirmąją savaitės dieną, labai anksti, dar neišaušus...“ (Jn 20, 1), ketvirtą valandą ryto prelatas palaimino savo budelį bei du jo pagalbininkus ir, šnabzdėdamas maldos žodžius, nususuko į sieną. Ankstyvą Velykų rytą nuaidėjo šūvis. Kaliniai suprato, jog neteko ištikimo Kristaus sekėjo ir tikėjimo išpažinėjo bei kankinio. Per tą Didžiąją savaitę jie nepaprastai priartėjo prie Kristaus kančios, o Velykų rytas, girdint mirtį nešantį šūvį, jiems buvo didžiausias tikėjimo Kristaus prisikėlimu ir galutine Dievo pergale pasaulyje išbandymas. Nežinodami šios Velykų patirties, mes nelabai suprasime ir tolesnio garbingojo Teofiliaus gyvenimo ir kančios kelio. Pagrindinis apsisprendimas – niekada neišsižadėti savo ganytojiškųjų pareigų ir niekuomet nepalikti jam patikėtos kaimenės – buvo padarytas per pirmąsias kalėjimo Velykas.

Žvelgiant iš šios dienos perspektyvos, ta Maskvos kalėjimo kamera tapo Bažnyčiai kankinių „kalve“: garbingasis Teofilus jau pripažintas kankiniu, pradėti ir kitų trijų kameros draugų – prel. Budkiewicziaus, vysk. Cieplako ir vysk. Antonio Maleckio beatifikacijos procesai.

Garbingasis Teofilus išgyveno ir įdomesnių Velykų šventimo patirčių. Kaip žinome iš istorijos, ankstyvojoje Bažnyčioje Velykų šventimo data nebuvo tiksliai nu-

statyta, todėl krikščionių bendruomenės Mažajoje Azijoje Velykas švęsavo kartu su žydų Pascha, o Vakaruose (taip pat Egipte ir Sirijoje) Kristaus Prisikėlimas buvo minimas sekmadienį – Viešpaties Prisikėlimo dieną, siekiant pabrėžti judaizmo ir krikščionybės skirtingumą. Skirtinga Velykų šventimo data buvo įvertinta kaip pavojus Bažnyčios vienybei, todėl 325 m. Nikėjoje vykęs Visuotinis Bažnyčios Susirinkimas nustatė Velykų šventimo datą: Velykos turi būti švenčiamos pirmąjį sekmadienį po pavasario lygiadienio mėnulio pilnaties, taigi tarp kovo 21 ir balandžio 25 dienos. Taip buvo įvesta vienybė švenčiant Velykas, bet vėliau atsiskyrę nuo Katalikų Bažnyčios Rytų krikščionys nepriėmė popiežiaus Grigaliaus kalendoriaus reformos ir liko švęsti Velykų pagal senąjį kalendorių. Taip Velykų šventimo data vėl išsiskyrė, nors būna metų, kuomet sutampa.

Kalėdamas arkivysk. Teofilius dažnai net nežinodavo, kada katalikų Velykos, nes lageriuose sekmadienis būdavo įprasta darbo diena, o kalėjime visos dienos savo diegotvarke buvo vienodos. Geriausiu atveju iš prižiūrėtojų buvo galima sužinoti ortodoksų šventimo datą, bet ir tos jie nesakydavo, nes klausimą priimdavo kaip provokaciją ir lojalumo sovietiniam režimui išbandymą. Kartais apie Velykas parašydavo artimieji iš Lietuvos, bet ilgą laiką susirašinėjimas būdavo ribojamas, o laišškai dėl cenzūros labai vėluodavo. Greičiau kalinius pasiekdavo rusų kalba rašyti laišukai, nes tuomet cenzoriams nereikėdavo vargintis ieškant vertėjų.

Po pirmojo įkalinimo arkivysk. Teofilus jautė, kad gali tekti vėl paragauti kalėjimo duonos, todėl išmoko apskaičiuoti Velykų

datą pagal matematiko Carlo Friedricho Gaušo (1777–1855) metodą. Jei Velykų dieną pavykdavo slapta aukoti šv. Mišias, būdavo didžiulė, bet kalėjime ypač reta Velykų malonė ir dovana. Velykinė Kristaus Prisikėlimo žinia gyveno mintyse ir širdyje Velykų dieną kertant mišką ir ant pečių per pelkę nešant sunkius rąstus, sėdint bausmės karceryje, bejęgiui gulint ligos patale...

Kartą, apskaičiuodamas Velykų datą, garbingasis Teofilus suklydo. Apie tai jis 1954 m. balandžio 14 d. laiške iš Vladimiro kalėjimo rašo brolio šeimai: „Apskaičiuodamas Velykų dieną pagal matematiko Gauso metodą liekanų keliu, apsirikau.“ Taip vysk. Teofilus Velykas šventė ir giminaičiams

sveikinimus buvo išsiuntęs dviem savaitėmis anksčiau. Tik gavęs sveikinimus iš Lietuvos, suprato savo klaidą.

Kristaus Prisikėlimas nėra vien spalvingos procesijos, džiaugsmingai giedamas Aleliuja ar margučio lukšto kietumo išbandymas. Tai krikščioniško gyvenimo patirtis, kuri gali būti labai drastiška, nekasdieniška ir neįsivaizduojamai fiziškai ar dvasiškai sunki. Būtent tokiu momentu mintis, jog Kristus visa tai įveikė, nugalėjo blogį ir skelbia galutinę pergalę, neleidžia palūžti. Tuo giliai tikėdamas būsimas palaimintasis Teofilus gali ir mums padėti.

Mons. dr. Algirdas Jurevičius

GEGUŽĖS MĖNESIO SKELBIMAI:

- ★ Nuo Gegužės 1 d. – gegužinės pamaldos, skirtos Švč. M. Marijos garbei.
  - 17.40 val. – Švč. M. Marijos litanija.
  - 18 val. Šv. Mišios.
- ★ Gegužės 1–7 d. – Maldos už kunigus ir naujus pašaukimus savaitė.
- ★ Gegužės 1 d. – Šv. Juozapo darbininko minėjimas ir pirmasis mėnesio pirmadienis:
  - 8 val. Šv. Mišios į šv. Juozapą aukojusių intencijomis.
  - 18 val. Sudėtinės Šv. Mišios už mirusius aukojusių intencijomis.
- ★ Gegužės 2 d. – pirmasis mėnesio antradienis:
  - 8 val. Šv. Mišios į Šv. Antaną aukojusių intencijomis. Po Šv. Mišių palaiminimas šv. Antano relikvija.
- ★ Gegužės 3 d. – Šv. apaštalų Pilypo ir Jokūbo šventė.
- ★ Gegužės 4 d. – pirmasis mėnesio ketvirtadienis:
  - Nuo 8.30 iki 18 val. Švč. Sakramento adoracija.
  - 8 ir 18 val. Šv. Mišios už sergančius (lapelius su sergančiuju, už kuriuos norėtumėte, kad būtų meldžiamasi, vardais palikite aukų dėžutėje prie altoriaus).
- ★ Gegužės 5 d. – pirmasis mėnesio penktadienis:
  - 8 val. Šv. Mišios į Švč. Jėzaus Širdį aukojusių intencijomis.